ZĽ:

דנין יחיד מיחיד ואין דנין יחיד מציבור ולמאן

דיליף מזקני עדה מאי מעמא לא יליף מעולת

ראייה דנין מידי דכתיב ביה סמיכה בגופיה

ממידי דכתיב ביה סמיכה בגופיה לאפוקי

עולת ראייה דהיא גופה מעולת נדבה גמרה

שרתני תנא קמיה דרב יצחק בר אבא יויקרב ⁴

את העולה 6 ויעשה כמשפט כמשפט עולת

נדבה לימד על עולת חובה שמעונה סמיכה:

והעבד והשליח והאשה: תנו רבנו 2 ידו ולא

יד עבדו פידו ולא יד שלוחו ידו ולא יד אשתו

כל הני למה לי צריכא אי כתב רחמנא חד הוה

אמינא למעומי עבד דלאו בר מצות כן אבל

שליח דבר מצוה הוא יושלוחו של אדם כמותו

אימא לסמוך ואי אשמעינן הני תרתי דלאו

כגופיה דמיא אבל אשתו יודכגופיה דמי' אימא

תיסמך צריכא: סמיכה שירי מצוה: יית"ר

יוסמך ונרצה וכי סמיכה מכפרת והלא אין

כפרה אלא בדם שנאמר יכי הדם הוא בנפש

יכפר אלא לומר לך שאם עשאה לסמיכה שירי

מצוה אמעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר

וכיפר ותניא גבי תנופה כי האי גוונא ילתנופה

לכפר וכי תנופה מכפרת והלא אין כפרה אלא

בדם שנאמר כי הדם הוא בנפש יכפר אלא

לומר לך שאם עשאה לתנופה שירי מצוה

מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר וכיפר:

על הראש: תנו רבנן ידו על הראש ולא ידו

על הצואר ידו על הראש ולא ידו על הגביים

ירו על הראש ולא ידו על החזה כל הני למה

לי צריכי דאי כתב רחמנא חד ו למעומי צואר

דלא קאי בהדי ראשו אבל גבו דקאי להדי

ראשו אימא לא צריכא ואי אשמעינן הני תרי

משום דלא איתרבי לתנופה אבל חזה

דאיתרבי לתנופה אימא לא צריכא איבטיא

להו ידו על הצדדין מהו תא שמע ידתניא

אבא ביראה יו ברבי אליעזר בן יעקב אומר

ידו על ראשו ולא ידו על הצדדין בעי רבי

ירמיה מטלית מהו שתחוץ תא שמע יובלבד

שלא תהא דבר חוצץ בינו לבין הזבח: ובשתי ידים: מנא הני מילי אמר ריש לקיש דאמר

קרא זוםמך אהרן את שתי ידו כתיב ידו

וכתיב שתי זה בנה אב כל מקום שנאמר ידו

הרי כאן שתים עד שיפרט לך הכתוב אחת

אזל רבי אלעזר אמרה להא שמעתא בבי

מדרשא ולא אמרה משמיה דריש לקיש

שמע ר"ל ואיקפד א"ל אי ס"ד כל היכא

דכתיב ידו תרתי נינהו למה לי למכתב ידיו

ידיו אקשי ליה עשרים וד' ידיו ידיו תביאנה

ל) בינה כ, כן נכרכות נד. וע"נן, ג) נשם כד. וש"נן, ד) יומא ה. זבחים ו., ה) צ"ל מתיכת קרבן יחיד. צ"ק, ו) נויקרא אן, ו) שייך

עשחה כו׳, ה) נ״ל ובהא לא כו׳

מלא בסמיכה. ל"ה. ט) נ"א הכי

קאמר וגי' ל"ק תרי הס"ד ואח"כ ד"ה מאי קאמר דמשמע ליה

רבאותו מהום בבהמה שסומכיו

שב המותו מקום בבהמה שקומכין שם שומטין והלא אין סמיכה בצאר הס"ד ואח"כ ד"ה הכי קאתר במקום שפומכין בעורה במקום הטבעות דבשעת סמיכה במקום הטבעות דבשעת סמיכה היו ישראל רשאין ליכנס שם ענין

אחר במקום שסומכין שוחטין כלומר דלאחר שסומכין לאלמר

שוחטין שתכף לסמיכה שחיטה

נ"ל והכי מסתבר שפיר הס"ד.

י) נ"א ע"א, כ) ויקרא א, () ויקרא א. מ) שם ט, () ע"א, ס) שמות

ה, (1) שם ט, (2) ע"ח, (2) שמות
יכ, ע) קדושין מהי, (2) יוקרה ה
(3) שם ג. (4) שם ד. (7) יוקרה טו,
ש) יוקרה ג. (2) לקמן קד:
(4) [וע"ע מוס' יבמות ג. ד"ה
דלתר וחוס' כתובות נו. ד"ה המר

חולין קי. ד"ה איכא ותוס' חגיגה יא: ד"ה דאמרן, ב) דבור זה שייך

לעמוד הקודם. ל"ק, ג) עיין רש"ק מה שמירן על קושיא זו,

וון, ה) ל"ל עשה תנופה דת

גליון הש"ם

יבמות קא ע"ב תוס' ד"ה

וקראו:

ל) ועי' מוס'

נד א מיי' פ"ג מהלכות מעה"ק הלכה יב: נה ב ג ד מיי שם הלכה יג: נו ה מיי פ"ע מהלכות מעה"ק הלכה טו: גז ו מיי' פ"ח מהי ממידיו ומוספיו הל' יא:

תורה אור השלם

ו. וַיְּקֶרב אֶת הָעלְה וַיִּעֵשֶׁהְ בַּמִּשְׁפָּט: ויקרא ט טו 2. וְטְמַף יָדוֹ עַל ראש הָעלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפּר עָלֶיו: ויקרא א ד 3. כִּי נֶפֶשׁ הַבְּשָׁר בַּדְּם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי ַבְּבֶּר: הַדְּם הוּא בַּנֶפֶשׁ יְכַפֵּר: ויקרא יז יא

ויקרא יז יא 1. ואח דל הגא ואין ידי משְּגַּת וְלְקָּח בָּבְשׁ אֲחִדּ בְּלֹגִּל אָשְׁם לְתְנוּפְה לָבָפּר עָלְיוּ וְעָשְׁרוֹן סלְת אָחָד בְּלֹגִל בַּעָּי וְלְיִג שְׁמוּן: ניקרא לְמנְּחָה וְלֹג שְׁמוּן: ניקרא יד כא בשְׁמָן לְמנְחָה וְלֹג שְׁמוּן:

.. 5. וְסְמַרְּ אַהַרֹן אֵת שְׁתִי יִדִיוֹ עַל ראש הַשַּעִיר הַחי וְהָתְוַדָּה עָלָיו אַת כּל עַוֹנת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת כְּל פָּשְעֵיהֶם לְכָל חַטֹאתֶם וְנָתֵן אֹתָם עַל רֹאשׁ הַשּׁעִיר וְנְתָן אַתְּם עלראש הַשְּעֵיר רְשׁלֵח בְּיִד אִישׁ עַתִּי הַמִּרְבְרָה: ויקרא טו כא 6. זְיִדי תְּבִיאִינָה אַת אשי יְיִבִיאָנוּ אַת הָחָוָה לְהְנִיף יְבִיאָנוּ אַת הָחָוָה לְהְנִיף אתוֹ תְנוּפָה לְפָנִי יִיִּ

ייקראז ל ויקראז ל 7. וואת ליהודה ויאמר שמע יי הייל שְׁמַע יִי קוֹל יְהוּרָה וְאֶל עמו הְבִּיאָנוּ יָדִיו רָב לו וְעֵוֶר מִצְרִיו הָהְיָה: . דברים לג ז

דברים לג ז 8. וַיִּשְׁלַח יְשְׁרְאֵל אֶת ימִינוּ וַיָּשֶׁת על ראש אֶפְּרִים קרוּא הַצְעיר וְאָת שְׁמאלו על ראש מְנַשָּׁה שְּבֵּל אֶת יָדִיו כִּי מְנַשְׁה הַבְּבוֹר יִי יָדִיו כִּי מְנַשְׁה הַבְּבוֹר מִי בראשית מח

9. וַיִּסְמֹךְּ אֶת יָדָיוּ עָלְיוּ וַיְצַוָּהוּ כָּאֲשֶׁר דִּבּר יִיִּ בְּיַד במדבר כז כג

הגהות הב"ח

(5) רש"ר ד"ה דקלי וכו' נשוה עם הרלש: (3) ד"ה מאי קאמר וכו' אלא בנואר ומשני במקום שסומכין:

שימה מקובצת

, 6) ויעשה כמשפט. פ״ה בעולת חובה כתיב ביום השמיני וההיא עולת חובה בעי סמיכה רק האי דאמרינן . לעיל ואומר הר״ם דע״כ פ״ה עיקר דאעולת אהרן קאי דאי אעולת העם מאי ויקרב ויעשה דמשמע אהרן יעשה עצמו הסמיכה והלא אין עצמו הסמיכה והלא אין סמיכה רק בכעלים אלא ע"כ היא אעולת אהרן ואע"ב ולא נכתב במקומו סיים הכתוב העולת והדר כתיב וסמן וקאי אעולה הכתובה מקודם. עכ"ל גליון: מוצות הוא: גן חד הוי אמינא: ז'ן ברבי אלישור ב"י אמינא: ז'ן ברבי אלישור ב"י ויו נורכת אומינא הוא נומה נומה. ידו תיבת אומר נמחק: ס) שוחטין ותיכף: ו) לידהנך: ו) גב הבהמה:ס) דתמורד שתרו. - ייינודה: ס) דסמיכה טן שוחטין לומר ואות כ' נמחק: י) שוחטין נימא תיכף ואות ש' נמחק: י6) בצואר כך נ"ל:

רבו של רבא דאמר רבא בריש יבמות (דף ג.) ובפ' הנשרפין (סנהד' עה:) א"ל רב ינחק בר אבודימי אתיא הנה הנה אתיא זמה זמה ועוד אחר היה בימי רבי כדאשכחן בפ' כירה (שבת מ:) דאמר רב ילחק בר אבודימי פעם אחת נכנסתי אחר רבי לבית המרחץ כו' והוא היה רבו של רב

דאמר בפ' הספינה (ב"ב פו.) איכא תנא דאתנייה לרב מדות אחוייה לרב יצחק בר אבודימי ורבינו שמואל גרים דאתנייה רב בלא למ"ד כלומר ששנה לו רב במדות ור"ת מייתי ראיה מפרק כל הבשר וחוליו הי.) דרבו של רב היה דאמר איכא תנא דאתנייה לרב כחל אחוייה לרב יצחק בר אבודימי ואי אפשר לגרום שם דאתנייה רב דהוא דקמהדר ליה אני כחל מניקה שניתי לו ויש מפרשים דלו כמו ממנו כדאשכחו במועד קטן (דף כא.) ואם היו רבים : לריכין לו

כ) אתיא סמיכה סמיכה מוקני. אם כן ניבעי מימה מנוקים מכל מום ולמאן דיליף מעולת ראייה נמעט סומא באחד מעיניו דפטר ליה מראייה ושאר כל הנהו דפטורים התם ועוד למה לי בני ישראל למעוטי נשים תיפוק לי מהכא:

'ק מעולת ראייה. אע"ג דעולת ראייה גופה מעולת נדבה גמרה כדבסמוך וקיימא לן (זבחים דף מט:) דדבר הלמד בהיקש אין חוזר ומלמד בג"ש הני מילי היכא דיליף ההיא מילתא גופה אבל הכא ילפינו עולת חובה דטעונה סמיכה מעולת נדבה והדר גמרינן סומה דלה: ידו ודא יד אשתו. מהא דכתיב בני ישראל למעוטי נשים מסמיכה לא נפקא אשתו דהוה אמינא תסמוך בקרבן בעלה דכיד בעלה דמיא י וא״ת ולמה לי קרא ,5 למעוטי נשים מסמיכה תיפוק דמלות עשה שהומן גרמה הם תכף לסמיכה שחיטה דאורייתא כדאמר בפ׳ כל הפסולין (זבחים לג.) דאפילו סמך בסוף הלילה תכף לעמוד השחר לריך לשחוט עדיין את התמיד תחילה שלא יהא דבר קודם לתמיד עוד תנן בפרק ב' דמגילה (דף כ:) כל היום לסמיכה ולשחיטה דריש בגמרא דכתיב ביום זבחכם ואיתקש סמיכה לשתיטה דכתיב ושחט וסמך ד):

באילו דא כיפר וכיפר. נפ״ק דובחים (דף ו.) בעי למידק מהכא דלא מכפר אעשה דלאחר הפרשה דקאמר מאי לאו כיפר עשה דקודם הפרשה לא כיפר סמיכה דהוה ליה עשה דלחחר הפרשה וחמר רבח עשה דסמיכה קאמרת שאני הכא כיון דכל כמה דלא שחט בעמוד וסמוך קאי אימת קא הוי עשה לאחר שחיטה חשיב כעשה דלאחר שחיטה אמר ליה רב הונא בר (רבי) יהודה לרבא ואימא כיפר גברא לא כיפר קמי שמיא כדתניא והנותר בשמו אשר על כף הכהן כו' ותיתה דלא מייתי מברייתא דתנופה דהכא דעל כרחין לא כיפר המי שמיא האמר דלא שייך למימר לא כיפר ה) עשה דתנופה היא לאחר זריקה ויש לומר דהך ברייתא מיתניה גבי השם מלורע בתורת

דנין. קרבן יחיד חימיד מעולם ראייה דהוי נמי קרבן יחיד: דנין. ⁶סמיכה (2) בינה כ.ב) וברסם לד: וש"ק, די יחוא ה. בקרבן יחיד דכחיב ביה סמיכה בגופיה דכתיב וסמך ⁷0 מפר העלם דבר של ציבור (1) שם כד, חשיק, די יחוא ה. דכתיב ביה סמיכה בגופיה וסמכו זקני העדה (יחקרא 7): לימד על עולה כגון האי דמילואים ועולת ראייה כמו עולת חובה היא: כל הני למה לי. וֹן והנך כולהו מחד ידו ממעטי: ושלוחו של אדם כמוחו. דגמרינן

(קדושין מא:) מפסח דכתיב נשמות יבן ושחטו אותו כל קהל וגר': 1) (סמיכה שירי מלוה. עשאה לא מעכב): כאילו לא שאם לא כיפר. כאילו לא עשה מלוה מן המובחר כדכתיב (ויקרא א) וסמך ונרלה ואפילו הכי כיפר דכפרה בדם הוא: **ולא על** הלואר. היינו הגרון בית השחיטה: הגביים. היינו גב [†]]: דקאי להדי רישיה. בשוה (א) הראש אימא לא נמעט: על הלדדין. של ראש על הלחיים: מהו שחחוץ. בין ידו לבין הראש: כסיב ידו. חסר: אקפד. על שלא אמרה משמו ואקשי ליה אי ס"ד וכו׳ למה לי דכתב רחמנא בשום מקום בתורה ידיו מלא לכתוב ידו ומשמע נמי תרי: ידו ה] דסמיכה קאמרי. דמשמע תרי ס) והא לא אשכחן ידיו מלא סמיכה דבהמה קאמרי. דכל מהום שנאמר ידו משמע מרי: מ) (מאי) קאמר. במקום שסומכין שוחטין מ] כלומר דלאחר שסומכין לאלתר שוחטין י] שתכף לסמיכה שחיטה דהכי מסתבר שפיר (ע"ח) קאמר דמשמע ליה דבאותו בבהמה שסומכין שם שוחטין והלא אין סמיכה (כ) בצואר יא] נ"ל: ') במקום שמומכין. בעזרה במקום הטבעות דבשעת סמיכה היו ישראל רשאין ליכנס שם:

רש"י כת"י

רש"ר בוג מעולם נדכה גמרה. דלא כמיב [סמיכה] מעולה נדכה במרה. דלא כמיב [סמיכה] אלא בעולת [נדבה דכתיב] וסמך ידו על [ראש] העולה ⁵⁾ וכל התחלת ויקרא [הוא בעולת נדבה] דכתיב ⁶⁾ אדם כי יקריב מכם בשנות ורפון לוכולים אין לביקריב: וישאה כמשפט. ממתע קוס ירלהן להקריב: וישאה כמשפט. בעולת חובה כמיב בויהי ביום השמיני בו בקר למטאח ואיל לעולה ממימים וכתיב בן בקר למטאח ואיל לעולה ממימים וכתיב בממיכה [ממים]: ידו ולא יד חבירו. בסמיכה [תמים]: ידו **ולא יד חבירו.** אע"ג דאמר לעיל ⁰ [קרבנו] ולא קרבן חבירו אינטריך ידו דאי לא כמיב ידו הוי אמינא ראשו כנגד ראשו. ושיפוען הראש מהו: בדבי רבי: מלדין. לידי הראש מהו: בדבי רבי:
מעלים, אם כך מעלית על ידו וסעך:
שלא יהא דבר חולך. גבי פרו של אהרן במסי
יותא (נה): ידו. בלא יוייר: שמע ריש לקיש.
דלא אתרה משמיה: ואוסיב ליה. איהו
דלא אתרה משמיה: ואוסיב ליה. איהו
הניס: אי מלד. ידו משתע תרי: למה לי
ממסב ידו. בכל החורה: אקשי ליה עשרים
וארבע. אתאי לא בסעירה: להין בכר דנה
דעסיה א"ל. אן בסעירה ולפין בכנן אב
אם כל תחות ודברינו ידו ובחיב שהי דמה בשניר המשמלה ל' מתיי דיו ומתיים שמי הף כל מקום ודמים של מקום [דמים: דיו במתיכה שמי הויין: מאי קאמר. דלתני מיכף למתיכה שמי שהיין: מאי קאמר. דלתני מיכף למתיכה שמי שהיים ואחל ידמים אחתים דמתיב שו ומתן מהכיף ומתיך ליה ושמטי בארבור של התודב קרבן מביק לכל המוברים. [שרלו] להתודב קרבן של התמוח והמפסים (] וחמץ של שומפות כדלמת מולים בשומפות כדלמת מולים במי מתוחו והמפסים () [חמץ בשומפות בלימה: מולם כדמפרע בגמ": בקרבנות. בחזה ושוק של שלמים: ובקרבנות הלבור. כבשי עלרת:

סמיכה

מוסף רש"י ויקרב את העולה. עולת יוס שמיני של מלואים שהטיל הכמוב על אהרן חובה ליום, קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה ממימים (ויקרא ט) ויעשה כמשפט. מה משפט האמור בעולת חובה על כרחך כמשפט המפורש בעולת נדבה בויקרא שכל משפטי שלמים שם נאמרו ובשל נדבה

בכר הכתוב, דכתיב אדם כי קריב מכם משמע לכשירלה קריב וכתיב התם וסמן ידו אתא האי כמשפט דכתיב אתא האי כמשפט דכתיב וחתח החי כתשפט דכחיב בעולת חובה ללחד עליה שתטען סמיכה ושאר משפטי נדבה ביצה ב.), שירי מצוה. כלומר סמך כאילו לא כיפר. מן . כדאמרינן וכיפר. המובחר בזבחים (דף ו.) כיפר לגברא דעיקר כפרה בדם אבל לא כיפר כמי(שלאקיים)[שמקיים]מלומקונו מן המובחר (יומא ה.).

מעולת ראיה נמי היינו חובה: ושלוחו של אדם כמותו. דכתיב ושחטו אותו וגו': שירי מצוה. ולא עשאה מעלה עליו נקר כפרה בדם כתיב: ולא על עקר כפרה בדם כתיב: זלא על הצואר. היינו הגרון: דקאי להדי ראשו אימא לא למעט: הגביים היינו גבה של בהמה: הצדרין. של ראש: מטלית. לבין ידו לבין הראש: כתיב ידו. חסר אקשי לי כ"ד אמאי כתי׳ ידיו לכתוב ידו משמע נמי שתים. ידו דסמיכה קאמרי דלא צריך למכתב ידיו אלא ידו: במקום שסומכין שו דבעזרה סומכין כי דשוחטין.

ידיו רב לו °שכל את ידיו אישתיק לבתר דנח דעתיה א"ל מאי מעמא לא תימא לי ידיו דסמיכה קאמרי בסמיכה נמי כתיב יויסמוך את ידיו עליו ויצוהו סמיכה דבהמה קאמרי: ובמקום שסומכין שוחמין 🔊 תכף לסמיכה שחימה: מאי קאמר הכי קאמר במקום שסומכין שוחטין שתכף לסמיכה שחיטה: מתני' חומר בסמיכה מבתנופה ובתנופה מבסמיכה "שאחד מניף לכל החברים ואין אחד סומך לכל החברים חומר בתנופה שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד ובקרבנות

בחיים כהנים שטעון תנופה חי ושייך לפרש לא כיפר עשה דתנופה מחיים: ולא ידו על הצואר. לצד הגרון מקום הסימנין ששם קרוי צואר כדתנן בפרק קמא דחולין (דף יש:):